

EL PERIÒDIC
D'URGELL
5/06/2013

REFORÇAR ELS SEUS HÀBITS ESCOLARS

Reconeixement als 35 voluntaris del projecte d'acompanyament

Més de 100 alumnes de la Seu han gaudit d'aquest suport

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL
5/06/2013

El centre cívic El Passeig de la Seu d'Urgell va acollir dilluns al vespre un acte de reconeixement als 35 voluntaris que han participat en el projecte d'acompanyament educatiu en el qual s'hi han acollit més de 100 alumnes de tots els cicles d'educació infantil i primària dels diferents centres educatius de la ciutat.

L'acte va ser presidit per l'alcalde d'Urgellenc Albert Batalla i el regidor d'Ensenyament, Jordi Martín, i va servir per agrair públicament a tots aquests urgellenics la seva tasca voluntària com a monitors de tots aquests nens i nenes en aquesta activitat d'estudi assistit durant bona part del curs. També hi van prendre part Núria Castillo, assessora LIC dels Serveis Educatius Alt Urgell- Cerdanya; Josep Casanova, director de Càritas Diocesana del Bisbat d'Urgell; i Carlota Valls, presidenta de La Seu Solidària.

Batalla es va dirigir a tots els volun-

taris per felicitar-los per la seva feina. «Sento orgull de poder representar un municipi capaç d'articular-se a través de les entitats i voluntaris per portar a terme una acció molt positiva per als nens i a les famílies beneficiàries», va manifestar l'alcalde. «Aquest tipus de projectes ajuden a cohesionar encara més la ciutat», va subratllar Batalla.

Respecte al treball dels voluntaris, Castillo va explicar que aquest projecte ha servit per atansar les escoles a la resta de la comunitat, sent una activitat «molt positiva, ja que s'han enfortit vincles intergeneracionals». Castillo també va felicitar als monitors per haver realitzat una «tasca excepcional», aconseguint una «molt bona convivència» amb els nens i nenes que s'han participat en el projecte.

Per la seva part, els voluntaris que han participat en aquest acompanyament educatiu també van voler manifestar la seva «satisfacció» per haver «regalat» a tots aquests alumnes que s'han acollit al projecte el seu temps i els seus coneixements. Els monitors van remarcar que aquesta experiència «és un tresor que incorporen aquests infants, un tresor en forma de valors i actituds». «Aquesta tasca ens ha donat l'oportunitat de recuperar el valor de donar a canvi de res», va assenyalar una voluntària. ■

►► Alguns del 35 voluntaris que han participat en el projecte, dilluns.

Reconeixement a 35 voluntaris a la Seu d'Urgell

[LA SEU D'URGELL] El centre cívic El Passeig de la Seu d'Urgell va acollir dilluns un acte de reconeixement als 35 voluntaris que han participat en el projecte d'acompanyament educatiu, al qual s'han acollit més de 100 alumnes de tots els cicles d'educació infantil i primària de la ciutat.

SEGNE

5/06/2013

BON DIA

5/06/2013

EDUCACIÓ

La Seu agraeix la tasca dels voluntaris del projecte d'acompanyament educatiu

Més de cent alumnes dels cicles d'infantil i primària han participat en la iniciativa

REDACCIÓ
LA SEU D'URGELL

El centre cívic El Passeig de la Seu d'Urgell va acollir dilluns al vespre un acte de reconeixement dels 35 voluntaris que han participat en el projecte d'acompanyament educatiu, en el qual s'han acollit més de cent alumnes de tots els cicles d'educació infantil i primària.

L'acte va ser presidit per l'alcalde urgellenc, Albert Batalla, i el regidor d'Ensenyament, Jordi Martín, i va servir per agrair públicament a aquests urgellencs la seva tasca voluntària com a monitors de tots aquests infants en aquesta activitat d'estudi assistit durant bona part del curs. També hi van prendre part Núria Castillo, assessora LIC dels serveis educatius Alt Urgell-Cerdanya; Josep Casanova, director de Càritas Diocesana del bisbat d'Urgell, i Carlota Valls, presidenta de La Seu Solidària.

Batalla es va dirigir a tots

els voluntaris d'aquest projecte educatiu per felicitar-los per la seva feina. "Sento orgull de poder representar un municipi capaç d'articular-se a través de les entitats i els voluntaris per portar a terme una acció molt positiva per als nens i les famílies beneficiàries", va manifestar l'alcalde, que va remarcar que "aquest tipus de projectes ajuden a cohesionar encara més la ciutat".

Quant al treball dels voluntaris, Castillo va explicar que aquest projecte ha servit per atansar les escoles a la resta de la comunitat i és una activitat "molt positiva, ja que s'han enfortit vincles intergeneracionals". L'assessora també va felicitar els monitors per haver realitzat una "tasca excepcional", en aconseguir una "molt bona convivència" amb els infants que han participat en el projecte.

Per la seva part, els voluntaris que han pres part en aquest

Els voluntaris que han participat en el projecte d'acompanyament educatiu.

acompanyament educatiu també van voler manifestar la seva "satisfacció" per haver "regalat" a tots els alumnes que s'han acollit al projecte el seu temps i els seus coneixements.

En aquest sentit, els monitors van remarcar que aquesta experiència "és un tresor que incorporen aquests infants, un tresor en forma de valors i ac-

tituds. Aquesta tasca ens ha donat l'oportunitat de recuperar el valor de donar a canvi de res", va assenyalar una de les voluntàries.

Els voluntaris van rebre un diploma acreditatiu de la seva tasca com a monitors del projecte d'acompanyament educatiu, en el marc del Pla educatiu d'entorn. ■

BON DIA

5/06/2013

X EDUCACIÓ EN VALORS

Una festa clou el programa Futbol Net a la Seu d'Urgell

REDACCIÓ
LA SEU D'URGELL

Una festa de cloenda al camp de futbol municipal de la Seu d'Urgell amb la presència de tots els infants i els monitors va servir per tancar dilluns el programa Futbol Net, que es va iniciar el passat mes d'octubre.

L'acte de cloenda va comptar amb l'assistència de l'alcalde de la capital alturgellenca, Albert Batalla, que va mantenir una xerrada distesa amb els participants del programa Futbol Net sobre els valors que han après a través de la pràctica esportiva

i, concretament, del futbol. En aquest sentit, Batalla va recordar als joves que "cal aplicar aquests valors apresos al terreny de joc també en el dia a dia".

Per la seva part, els monitors van remarcar que s'han assolit els objectius d'aquest programa, ja que els infants han interioritzat els sis valors aplicant al joc del futbol unes regles especials.

Fins a 54 nens i nenes que cursen cinquè i sisè de primària han participat en aquest projecte, seleccionats per l'equip tècnic del Consorci d'Atenció a les Persones i el servei d'Esports

de l'Ajuntament, amb la col·laboració de l'Escola de Futbol Orgèl·lia (Edfor).

L'activitat s'ha realitzat en horari extraescolar, al camp de futbol de la Seu, i els participants han estat dirigits per un equip de monitors esportius formats expressament en la metodologia del projecte Futbol Net.

El Futbol Net fa incidència en sis valors que són considerats essencials per al desenvolupament personal, com són el compromís, el respecte, la tolerància, el treball en equip, la responsabilitat i l'esforç.

Alguns dels joves participants en el programa Futbol Net a la Seu d'Urgell.

Dins d'aquest mateix programa, el passat mes de novembre es va celebrar, a la Seu d'Urgell, el Festival Futbol Net. Un acte lúdic i festiu en què van participar més d'un centenar de nens i nenes repartits en setze equips,

amb l'afluència de força públic i la col·laboració de diferents entitats de la ciutat, com l'Oficina Jove, la campanya de civisme *La Seu és casa teua. Cuida-la* i l'Associació de Diabètics de l'Alt Urgell. ■

INICIATIVES

Visita guiada «diferent» per indrets de la Seu d'Urgell

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

Com a colofó al cicle *Parlem d'Història*, que ha ofert al llarg del mes de maig quatre xerrades sobre diversos aspectes poc coneguts de la història de la Seu d'Urgell a l'Espai Ermengol-Museu de la Ciutat, aquest equipament proposa avui, a partir de les vuit del vespre, la realització d'una visita per la Seu d'Urgell, guiada pels historiadors que han ofert les xerrades, Oliver Vergés, Carmen Xam-mar i Carles Gascón, juntament amb Lluís Obiols, arxiver municipal de la Seu d'Urgell, i Laia Creus, arqueòloga.

Els temes que han centrat les conferències del cicle serviran de fil conductor de la visita, que s'articularà a partir d'uns centres d'interès poc habituals en el discurs tradicional de la visita a la ciutat. En aquest sentit, es prioritzarà l'explicació al voltant dels centres de poder a la Seu d'Urgell, concretats en diversos palaus que havien servit de residència del bisbe d'Urgell, senyor jurisdiccional de la ciutat, i en l'Ajuntament, on es van produir alguns dels episodis exposats a les xerrades del cicle *Parlem d'Història*. ≡

XHISTÒRIA

20.00

LA SEU D'URGELL. DIVERSOS ESPAIS.

Visita guiada

L'Espai Ermengol-Museu de la Ciutat de la capital de l'Alt Urgell proposa una visita a la Seu d'Urgell, guiada pels historiadors Oliver Vergés, Carmen Xam-mar i Carles Gascón, juntament amb l'arxiver municipal Lluís Obiols i l'arqueòloga Laia Creus. La visita inclourà alguns edificis religiosos poc coneguts, com l'església de

El Periòdic d'Andorra

5/06/2013

SEGNE (AGENDA)

5/06/2013

UP MONTANA

5/06/2013

AJUNTAMENT LA SEU D'URGELL

La capital de l'Alt Urgell clerra con éxit el programa Futbolnet

LA SEU D'URGELL • El camp municipal acogió, el pasado lunes, la fiesta de clausura del programa FutbolNet, donde acudieron los niños y niñas participantes con sus respectivos monitores. El acto contó con la presencia del alcalde de la localidad, Albert Batalla.

SEGRE

5/06/2013

Clausura del programa FutbolNet a la Seu d'Urgell ■ La Seu d'Urgell ha posat punt final al programa FutbolNet, que ha comptat amb la participació de 54 nens i que promou valors de l'esport com el compromís, el respecte, la tolerància, el treball en equip, la responsabilitat i l'esforç.

REGIO 7

5/06/2013

La Seu incorpora restauradors italians al Mercat dels Canonges

M.S. | LA SEU D'URGELL

■ La Seu d'Urgell prepara una nova edició del Mercat Medieval dels Canonges, que celebrarà aquest pròxim cap de setmana amb una nova aposta gastronòmica com a principal novetat. Es tracta, d'una banda, d'un sopar medieval que es farà al restaurant Andria, i, de l'altra, de la possibilitat de tastar en quatre restaurants de la Seu l'arròs a la isolana que elaboraran cuiners italians vinguts expressament d'Itàlia. Els restaurants que oferiran aquest plat durant tot el cap de setmana seran el Nice, Miscel·lània, Paisatges i Pifarré. El sopar medieval es farà al pati del restaurant Andria i inclourà, al final, la projecció de la pel·lícula *Robin Hood*, que haurà rodat durant el matí al mercat medieval la productora urgellenca Cheap Films. El mercat s'inaugurarà oficialment dissabte al migdia amb una cercavila. El mercat tindrà un centenar de parades d'artesans, així com un programa paral·lel d'actes culturals i infantils.

me GIB 7

5/06/2013

Turisme agrupa 230 operadors a la Seu per promoure l'oferta del Pirineu

M.S. | LA SEU D'URGELL

■ La Generalitat ha organitzat una macrojornada per comercialitzar l'oferta turística de natura, interior, muntanya i del Pirineu en general a nivell internacional. La jornada se celebrarà demà passat a l'hotel El Castell de Ciutat de la Seu d'Urgell amb la participació de més de 150 empreses i institucions turístiques catalanes, així com 80 representants turístics d'Espanya, França, Benelux, Alemanya, Suïssa, Àustria, Itàlia, Països Nòrdics, Rússia, Regne Unit, EUA, Brasil i Israel. En total es concertaran unes 1.400 entrevistes.

BON dia

5/06/2013

AUDIOVISUAL

La comèdia 'Doctor Cillo' i el documental 'Andorre', al Picurt

L'Arxiu ha cedit les gravacions a la Mostra de cinema de muntanya

E. J. M.
ANDORRA LA VELLA

La comèdia *Doctor Cillo*, de Lluís Burgués Egerique, i *Andorre*, de Pierre Cazal, es projectaran a la setena edició de la Mostra de cinema de muntanya dels Pirineus, el Picurt, que tindrà lloc del 25 al 29 de juny a la Seu d'Urgell i Artedó. Els enregistraments han estat cedits per l'Arxiu Nacional d'Andorra, on es conserven. Les projeccions seran el divendres 28, als cinemes Guiu de la Seu, a partir de les sis de la tarda i dins de l'apartat *Cinema recuperat* del festival.

Doctor Cillo va ser rodada pel metge Lluís Burgués Egerique, nascut a l'Aragó però que el 1958 es va establir a Andorra. Una de les seves aficions era el cinema familiar i també es va atrevir amb la ficció. La trama de *Doctor Cillo* és la d'un metge molt ambiciós que cura els seus pacients. El curtmetratge, gravat entre 1965 i 1970, és mut, en blanc i negre i de dotze minuts de durada. El rodatge es va fer en 58 mil·límetres. L'any 2000 la família del doctor Burgués

El documental 'Andorra moderna', estrenat el 2009, usa les imatges de Cazal.

va dipositar tota la seva obra a l'Arxiu. Serà la primera vegada que la secció *Cinema recuperat* del Picurt projecta un audiovisual de ficció rodat per un director amateur.

De l'Arxiu també procedeix el documental *Andorre*, rodat el 1936 per Pierre Cazal i Géo Kelber. El documental, d'uns 20 minuts, es va trobar a les golfes de la casa de Cazal amb un paper en què hi havia escrit "entre-gueu-ho a la família d'Andorra". L'audiovisual, en blanc i negre,

és mut, amb rètols en francès, i es va rodar en 16 mil·límetres.

El 2009, Marc Casal, nebot net de Pierre Cazal, va rodar el documental *Andorra moderna*, en què mostra l'evolució del país i intercala les imatges que va enregistrar el seu parent el 1936.

A la secció *Joves promeses* del Picurt, el director andorrà Eduard Ruano presentarà el documental *Welcome to paradise*, una reflexió sobre l'impacte del turisme als països en vies de desenvolupament. ■

BON DIA

5/06/2013

ÒMNium i ANC

Autobús per assistir al Concert per la llibertat

REDACCIÓ
LA SEU D'URGELL

Òmnium Cultural i l'Assemblea Nacional Catalana de l'Alt Urgell organitzen un autocar per assistir al Concert per la llibertat, que tindrà lloc el dissabte 29 de juny al Camp Nou amb l'actuació d'una cinquantena d'artistes a favor de l'autodeterminació del poble català.

Les dues delegacions comarcals ofereixen un paquet al preu de 40 euros per persona, que inclou l'entrada (28 euros) i el desplaçament. L'autobús sortirà el mateix dia 29 a les dotze del migdia, des de l'estació d'autobusos de la Seu, i recollirà passatgers a Organyà, Coll de Nargó i Oliana. El viatge de tornada s'iniciarà pels volts de la mitjanit, un cop s'hagi acabat el concert.

Els interessats a assistir al concert poden fer les inscripcions i el pagament a la llibreria Patalín fins dilluns que ve, dia 10. ■

ELS TREBALLS EREN EN LA SEVA FASE FINAL

Coll de Nargó plora el robatori de les restes de l'esquelet

La troballa d'aquest fòssil havia aixecat molta expectació

EL PERIÒDIC
COLL DE NARGÓ
© Periòdic AND

Les restes de l'esquelet que els investigadors de l'Institut Català de Paleontologia estan extraient des de dilluns de la setmana passada a Coll de Nargó van ser robades la nit de dijous a divendres, com va informar EL PERIÒDIC D'ANDORRA. Els fets van ser denunciats als Mossos d'Esquadra, que han obert una investigació. Hi ha antecedents sobre l'espoli de fòssils a la zona malgrat que la legislació vigent en prohibeix l'extracció sense autorització i la seva comercialització. Els treballs eren en la seva fase final i els investigadors preveïen extreure el fòssil el mateix divendres per tal de traslladar-lo a Bellaterra per a la seva restauració. El petit esquelet té més de 65 milions d'anys.

El dia 27 de maig, l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont va iniciar la campanya d'excavacions a Coll de Nargó amb l'objectiu d'extreure un esquelet d'un petit vertebrat tro-

ACN / LAURA CORTES

►► Un paleontòleg fotografa les restes la setmana passada quan escara es trobaven al jaciment de Coll de Nargó.

bat algunes setmanes enrere per un membre de l'Associació d'Amics dels Dinosauris de l'Alt Urgell. Els treballs eren en la seva fase final i els investigadors preveïen extreure el fòssil el mateix divendres per tal de traslladar-lo a Bellaterra per a la seva restauració i posterior estudi. Quan els investigadors van arribar al jaciment divendres, el fòssil ja no hi era.

Els fets van ser denunciats als Mossos d'Esquadra.

Des de l'any 1993 a Catalunya les restes fòssils de vertebrats, com els dinosaures, es troben inclosos dins del patrimoni cultural català i per tant protegides. Jordi Galindo, conservador de l'ICP, ha comentat que «la normativa actual, vigent des de l'any 2002, equipara el grau de protecció del patrimoni paleontològic a l'arqueològic, els robatoris, destruccions o danys al patrimoni paleontològic tenen la mateixa consideració legal que els realitzats en un jaciment arqueològic». Les actuacions sobre el patrimoni paleontològic com la prospecció, excavació o documentació de restes fòssils, han d'estar autoritzades pel Servei d'Arqueologia i Paleontologia, depenent del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. ■

dinosaure més complerta d'Europa i es dona la circumstància que alguns jaciments de la zona havien estat objecte d'espoli anys enrere.

Angel Galobart, de l'Institut Català de Paleontologia, ha comentat que «la troballa d'aquest fòssil havia aixecat molta expectació, doncs era la primera vegada que es trobava un esquelet que semblava força sencer en un lloc que semblava clarament que era

una zona de nidificació». La part visible de l'esquelet estava formada per cinc o sis vèrtebres i ossos que podrien pertànyer a l'extremitat superior de l'animal. Es desconeix si es tractava de les restes d'una cria de dinosaure o d'algun depredador d'aquests, informa l'ACN.

PEÇA ÚNICA // Sobre la desaparició, Galobart ha dit que «aquest robatori és una doble pèrdua, per una banda per a la ciència doncs és una peça única que podria aportar informació sobre el comportament nidificador del dinosaure, però per l'altra també ho és per al públic general i, sobretot per al poble de Coll de Nargó que ha apostat pel turisme cultural des de fa anys i que està lluitant per tenir un museu on s'exposin troballes de dinosaures de la zona».

Des de l'any 1993 a Catalunya les restes fòssils de vertebrats, com els dinosaures, es troben inclosos dins del patrimoni cultural català i per tant protegides. Jordi Galindo, conservador de l'ICP, ha comentat que «la normativa actual, vigent des de l'any 2002, equipara el grau de protecció del patrimoni paleontològic a l'arqueològic, els robatoris, destruccions o danys al patrimoni paleontològic tenen la mateixa consideració legal que els realitzats en un jaciment arqueològic». Les actuacions sobre el patrimoni paleontològic com la prospecció, excavació o documentació de restes fòssils, han d'estar autoritzades pel Servei d'Arqueologia i Paleontologia, depenent del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. ■

Roben unes restes fòssils úniques d'un petit esquelet de fa 70 milions d'anys

► Els paleontòlegs van descobrir el robatori de la troballa el dia que se l'havien d'endur del jaciment

REDACCIÓ EFE | MANRESA

■ Un fòssil de l'esquelet d'una cria d'un vertebrat, amb una antiguitat d'entre 65 i 70 milions d'anys, ha desaparegut del jaciment de Coll de Nargó (Alt Urgell) hores abans que els investigadors de l'Institut Català de Paleontologia, que fa anys que treballen a la zona, poguessin endur-se-les per restaurar-les, primer, i investigar-les, després. El robatori ha causat sorpresa entre els paleontòlegs perquè no és un fet gens habitual, i no n'hi ha un comerç il·legal per treure'n profit.

L'Institut Català de Paleontologia (ICP) ha explicat que el robatori del fòssil es va fer la nit de dijous a divendres de la setmana passada, just quan els treballs per extreure'l estaven a punt d'acabar per ser traslladat a Bellaterra (Barcelona) per a la seva restauració i posterior estudi. No obstant això, quan els investigadors van arribar al jaciment divendres al matí, el fòssil havia desaparegut.

El robatori va ser denunciat als Mossos d'Esquadra, que van desplaçar una unitat de la Policia Científica a la zona, que va identificar marques de rodes i empremtes fresques trobades a l'entorn on hi havia el fòssil, però que de moment no ha pogut recuperar les restes.

El jaciment de Coll de Nargó és un dels més importants del món en ous de sauròpode de fa uns 70 milions d'anys, i s'hi va trobar la posta d'ous de dinosaure més completa d'Europa. Segons l'ICP, alguns jaciments de la zona havien estat objecte d'espollació de fòssils de petites dimensions i aïllats, però mai no havia passat un fet com aquest. La legislació vigent en prohibeix l'extracció sense autorització i la comercialització.

Aquest nou fòssil, trobat fa unes quantes setmanes a la zona, havia aixecat molta expectació, perquè era la primera vegada que es trobava un esquelet bastant complet en el que es creu que era una zona de nidificació. Fins ara només hi havien trobat ous.

La part visible de l'esquelet estava formada per cinc o sis vèrtebres i ossos que podrien pertànyer a costelles i a l'extremitat superior de l'animal. No obstant això, es desconeix encara si es tractava de les restes d'una cria de dinosaure o d'algun depredador que s'alimentava d'ous, com podria ser un cocodril.

Aquest robatori és una doble pèrdua, per a la ciència perquè és una peça única que podria aportar molta informació sobre el comportament nidificador dels dinosaures, però també per a Coll de Nargó, poble que ha apostat pel turisme cultural.

Angel Galobart i Albert Garcia-Sellés, treballant en les restes la setmana passada

«Ens havien pres petits fòssils, però mai un esquelet com aquest»

► Els paleontòlegs estaven eufòrics per la troballa i no entenen per què algú se la va endur

ENRIC BADIA | MANRESA

■ «Mai no havíem tingut un robatori com aquest. Ens havien pres alguns petits fòssils per xafarderia, però mai tota una peça com aquest esquelet», explica Angel Galobart, investigador en cap del grup de Faunes del Mesozoic de l'Institut Català de Paleontologia (ICP).

Els paleontòlegs havien treballat per poder extreure les res-

tes fòssils i traslladar-les a la UAB (Bellaterra), a la seu de l'ICP. Galobart està sorprès pel robatori i només es lamenta que aquest cop, a diferència d'altres vegades, «van anunciar la troballa abans de fer la investigació. Estàvem eufòrics». La prudència els aconsella no donar pistes sobre la localització de restes, però aquestes es van trobar en un lloc de fàcil accés, un punt d'alta presència d'ous, on s'adreça la gent que visita les restes, segons ha explicat Galobart. L'indret és a la vall del riu Sallent, a 8 quilòmetres de Coll de Nargó.

Galobart recorda que la legislació prohibeix la comercialització de peces trobades al subsòl, però

tampoc no és habitual que n'hi hagi una comercialització il·legal. La llei és estricta, segons Galobart, que explica que «nosaltres mateixos hem de demanar permisos a l'administració per poder treballar en els jaciments».

L'ICP tenia previst dur a terme una nova campanya de treball paleontològic durant els tres mesos d'estiu, juliol, agost i setembre. En aquesta campanya segur que sortiran noves peces, però «potser cap de tan original com l'esquelet sostret».

L'ICP, que durant anys va treballar al Berguedà, a Fumanya, ara centra la investigació a la zona de Coll de Nargó.

Un petit dinosaure o el cocodril que es menjava els ous

► La part visible de l'esquelet està formada per cinc o sis vèrtebres i ossos que podrien pertànyer al braç de l'animal i a costelles. Es tracta d'un esquelet articulat, amb les vèrtebres col·locades en posició anatómica, el que el fa molt interessant per als paleontòlegs. Els investigadors treballen amb dues hipòtesis: que es tracti d'una cria d'un dinosaure o bé de depredadors dels ous.

PALEONTOLOGIA EXCAVACIONS

Extreuen milers de fòssils en les últimes campanyes al Pirineu

El robatori d'un esquelet a Coll de Nargó, el primer incident conegut en anys

J.B. LLEIDA | L'Institut Català de Paleontologia (ICP) Miquel Crusafont de Sabadell excava des de fa més de deu anys al Pirineu de Lleida, on es troben els jaciments de dinosaures més importants del món per a l'estudi i el coneixement dels últims cinc milions d'anys d'existència d'aquests animals, desapareguts fa uns 65 milions d'anys. El responsable del departament d'investigació del mesozòic de l'ICP, Àngel Galobart, es mostrava dilluns desolat davant del robatori d'un fòssil singular que estaven extraient al jaciment de Coll de Nargó, "cosa que no ens havia passat mai en tant temps d'excavacions".

S'ha de destacar que en l'última

ZONES CLAU

El Pallars Jussà i l'Alt Urgell, dos comarques clau en l'estudi i investigació dels últims dinosaures

decada, els paleontòlegs han extret milers de restes fòssils de jaciments paleontològics lleidatans, sobretot del Pallars Jussà i també del de Pinyes, a Coll de Nargó (Alt Urgell), i el de l'Espinau, a la Noguera. Només al jaciment de Basturs-Poble, al municipi pallarès d'Isona i Conca Dellà, es van recuperar en deu campanyes d'excavacions fins al 2011 més de 900 restes d'ossos d'hadrosaure, l'espècie de dinosaure herbívor més freqüent a la zona. Al jaciment de l'Espinau, on l'ICP té previst tornar a excavar aquest mes de setembre, han aparegut en els últims tres anys més de 350 restes òssies també d'hadrosaure.

Un tècnic, la setmana passada a Coll de Nargó, fotografiant el fòssil que va ser robat divendres.

Al Pallars Jussà, els paleontòlegs també tenen previst actuar aquest estiu a Orcau-1, jaciment excavat durant els anys 50 i 80 i reobert l'any passat amb motiu del rodatge del programa de TV3 *Sota Terra*; i a la Costa de les Solanes, un enclavament descobert per dos veïns de Basturs, prop d'Isona, amb alguns dels fòssils d'hadrosaure més grans recuperats a Europa. A aquest catàleg cal afegir-hi la zona de Coll de Nargó, rica en ous fòssils de dinosaures, amb el niu més gran trobat a Europa, una posta de 28 ous; així com diversos jaciments d'icnites, empremtes fòssils de dinosaure, sobretot a la Conca Dellà.

L'ESPOLI

Els Mossos investiguen el saqueig, que ja ha generat alguna crítica

■ Els Mossos van informar ahir que segueix la investigació després del robatori, divendres passat, del fòssil d'un petit vertebrat de més de 65 milions d'anys a Coll de Nargó, però de moment sense novetats. Això sí, l'espoli ha tingut ressò als mitjans de comunicació i també a les xarxes socials, on ahir va començar a aparèixer alguna crítica en el sentit que no s'hauria d'haver informat de la troballa fins que no s'hagués guardat en un lloc segur. Des del 1993, els fòssils de vertebrat, com els dinosaures, estan inclosos al patrimoni cultural de Catalunya, amb un grau de protecció i sancions per robatori o destrucció.

LA MONTANA

5/06/2013

YACIMIENTO

Lamentan la "gran pérdida" del fósil robado en Coll de Nargó

COLL DE NARGÓ • El jefe del grupo de investigación de Mesozoico del Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont, Àngel Galobart, lamentó ayer el robo del fósil de dinosaurio en el yacimiento del Coll de Nargó, un hallazgo que "que había levantado mucha expectación, ya que era la primera vez que se encontraba un esqueleto caso entero". Galobart definió el robo de "doble pérdida" por el valor científico del fósil y por el valor cultural que podría generar para el municipio de Coll de Nargó.

Fuentes del IPC explicaron que no hay novedades aún en las investigaciones que están llevando a cabo los Mossos d'Esquadra.

Roban un fósil de 65 millones de años

Los ladrones se han llevado el esqueleto de un pequeño vertebrado hallado en el yacimiento de Coll de Nargó

JAVIER RICOU
Uleida

¿Qué destino se le puede dar a un fósil, al margen de la investigación, de una cría de un pequeño vertebrado de 65 millones de años? Es la pregunta que se hace hoy el Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont de Sabadell después de denunciar el robo, en un yacimiento de Coll de Nargó (Alt Urgell), de ese esqueleto (toda la pieza pesa alrededor de cien kilos) descubierto semanas atrás incrustado en una gran roca. Los Mossos han abierto ya una investigación e iniciado las pesquisas para desenmascarar a esos particulares ladrones, que parece ser conocían bien la zona y también la técnica para llevar a cabo la operación.

El lunes 27 de mayo se iniciaron las excavaciones para separar de las piedras ese fósil, descubierto días atrás por un miembro de la Asociación de Amigos de Dinosaurios del Alt Urgell. Los paleontólogos constataron que ese esqueleto incrustado en la piedra tenía, al menos, 65 millones de años. Informaron de la importancia del hallazgo, al tratarse de una cría de un animal vertebrado (el esqueleto estaba casi entero) que podía corresponder a un dinosaurio de corta edad o a algún depredador de esta especie. El descubrimiento tenía importancia por partida doble: por un lado permitiría ampliar el conocimiento sobre el comportamiento de los dinosaurios o sus depredadores en esa zona, elegida por estos animales para la nidificación, y por otro se trataba del esqueleto más completo hallado jamás en ese yacimiento de Coll de Nargó.

Los trabajos para la operación que debía permitir la extracción del fósil duraron cuatro días. La parte visible del esqueleto estaba formada por cinco o seis vértebras y huesos que podrían pertenecer a la extremidad superior del animal.

El pasado jueves los paleontólogos lo dejaron todo preparado (colocaron una escayola alrededor de los huesos) para arrancar el esqueleto a primera hora de la mañana del viernes y trasladarlo a Bellaterra para su análisis y restauración. Pero cuando los técnicos llegaron, ese día, al yacimiento de Coll de Nargó, su sorpresa fue mayúscula al observar que el fósil ya había sido arrancado.

El momento elegido para el robo -la madrugada del jueves al viernes- hace presumir que

INSTITUT CATALÀ DE PALEONTOLOGIA

El esqueleto robado correspondía a un pequeño vertebrado

GOLPE PREPARADO

Los saqueadores actuaron cuando la pieza estaba a punto para su extracción

INVESTIGACIÓN

Los Mossos analizan huellas de pisadas y neumáticos en esa zona del Alt Urgell

los ladrones seguían los trabajos de los técnicos y esperaron a que estos hicieran todos los preparativos previos a la extracción para ejecutar el "golpe" cuando el fósil estuviese preparado para ser separado de la roca. En el robo tuvieron que participar varias personas, pues toda la pieza con el molde de escayola colocado alrededor del esqueleto para no dañar el fósil pesa alrededor de cien kilos. Aunque los autores de esa acción no tuvieron que andar mucho con esa mole a sus espaldas (ochenta centímetros de diámetro por unos veinticinco de altura) ya que el punto del hallazgo está a sólo treinta

metros de una pista de tierra.

Los hechos fueron denunciados el mismo día que se produjo el robo ante los Mossos d'Esquadra. Los agentes encargados de estas pesquisas prestaron una especial atención a las huellas de neumáticos y pisadas que había en el yacimiento y entorno. En este caso la colaboración ciudadana puede resultar clave para la resolución del caso, indicaron ayer fuentes cercanas a la investigación, por lo que los agentes han preguntado también a vecinos de la zona si vieron algún movimiento extraño de vehículos o personas la noche del robo.

La mecánica del "golpe" y el momento elegido para el mismo hacen pensar que los ladrones sabían muy bien lo que buscaban, por lo que quedaría descartada, en esta primera fase de las pesquisas, la posibilidad de que todo haya sido una gamberrada.

El yacimiento de Pinyes de Coll de Nargó está considerado como uno de los más importantes del mundo en huevos de saurópodo de hace unos 70 millones de años y allí se ha descubierto la puesta de huevos de dinosaurio más completa de Europa.

UN UN GUARDIA

5/06/2013

JACIMENT A L'AIRE LLIURE A L'ALT URGELL

Robat un gran fòssil de dinosaure a Coll de Nargó

● Els lladres van carregar un bloc de pedra d'almenys 100 quilos

|| ANTONIO MADRIDEJOS
BARCELONA

Uns individus es van emportar dijous passat a la nit les restes fòssils d'un animal, possiblement un petit dinosaure de fa 70 milions anys, que havia aflorat setmanes enrere durant unes excavacions a l'aire lliure en un jaciment de Coll de Nargó (Alt Urgell). Els fòssils estaven adherits a una roca d'uns 80 centímetres de diàmetre i 30 de gruix, de manera que els lladres van haver de carregar almenys un centenar de quilos; segons expliquen els científics del l'Ins-

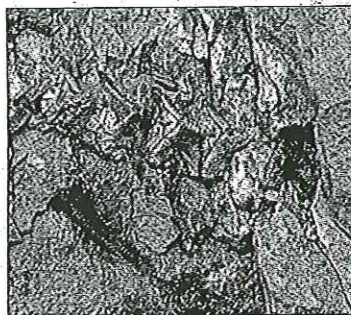
titut Català de Paleontologia (ICP) que treballen a la zona. Els Mossos d'Esquadra van identificar marques de rodes i empremtes fresques.

Els investigadors feia una setmana que intentaven aïllar el bloc del terreny per poder-lo traslladar a un laboratori i procedir a la separació dels fòssils, explica Àngel Galobart, paleontòleg de l'ICP. De fet, tenien previst emportar-se'l el mateix divendres, de manera que consideren que els autors del robatori vigilaven la zona i seguien de prop tots els mo-

viments. Van actuar quan la peça ja estava gairebé a punt i amb precisió. No hi ha restes que indiquin que el bloc es va trencar.

El jaciment de Coll de Nargó és un dels més importants del món en ous de sauròpodes.

A la mateixa zona s'ha habilitat per als visitants una àrea de fàcil accés en cotxe. ▬

► La peça incrustada a la roca.

AVUI

5/06/2013

Un paleontòleg fent fotos del fòssil ■ ACN

SUCCESSOS

Roben a l'Alt Urgell un fòssil de 65 milions d'anys

Més de 65 milions d'anys atrapat a la roca i la setmana passada uns lladres se'l van emportar. L'Institut Català de Paleontologia va denunciar ahir la desaparició d'un fòssil del que podria ser l'esquelet d'un dinosaure trobat a Coll de Nargó. Els lladres es van aprofitar del treball dels paleontòlegs que havien excavat la roca durant setmanes i estaven a punt d'extreure el fòssil. ■ REDACCIÓ

MEGIÓ 7

5/06/2013

Rebrota al Cadí el pestivirus que el 2005 va matar el 70 % dels isards

► Els agents rurals han enviat exemplars morts a analitzar però cal esperar fins a l'estiu per fer l'avaluació

MIQUEL SPA | BELLVER DE Cerdanya

■ El pestivirus torna a afectar els isards del Cadí. Quan més optimistes eren els estudis sobre la regeneració d'aquest animal al Pirineu, fonts del departament de Medi Ambient i de la Universitat Autònoma de Barcelona han confirmat que s'han trobat quatre animals morts, afectats per la malaltia que el 2005 ja va actuar sobre els isards del Pirineu a Catalunya i en va reduir la població el 70% a la reserva del Cadí i el 87% a la de l'Alt Urgell-Cerdanya.

El Govern ha iniciat els estudis per determinar l'abast de la situació. Les conclusions, però, no les tindrà de manera immediata perquè l'abundància de neu al Cadí impedeix aquest any als agents rurals accedir a tots els racons de la serralada. En les últimes setmanes, però, ja han enviat fins a quatre animals morts als laboratoris de la UAB per tal que siguin analitzats. En aquest sentit, el tècnic del servei d'Ecopatologia de Fauna Salvatge del departament de Medicina i Cirurgia Animals de la UAB encarregat de l'estudi de la malaltia, Ignasi Marco, ha explicat que, efectivament, es tracta del mateix pestivirus que es va detectar per primera vegada l'any 2005. Marco ha argumentat que «ara encara és difícil de valorar la magnitud de l'epidèmia perquè no s'ha pogut fer

La malaltia es va detectar l'any 2001

■ El pestivirus que va afectar la població d'isards la dècada passada era present al Pirineu des de l'any 1990, però bé que es va detectar l'any 2001. El pestivirus és de la família dels *Flaviviridae* i infecta els mamífers. Els animals malalts presenten problemes respiratoris i hemorràgies. Posteriorment a la detecció, els estudis de la Universitat Autònoma han determinat que la malaltia pot causar una mortalitat de fins al 80%.

el cens total de la població». Davant d'això, Marco ha considerat que encara no es pot determinar si es tracta de casos aïllats o d'una nova epidèmia. En tot cas, la detecció del pestivirus és una molt mala notícia per a la recuperació de la població d'isards i per ara res no fa pensar als tècnics que no es pugui produir una situació com la de fa vuit anys. El membre del servei d'Ecopatologia ha apuntat que la magnitud exacta de la situació la podran saber quan tinguin la radiografia dels isards que hi ha actualment a la reserva del Cadí i el nombre d'exemplars afectats per la malaltia. Una vegada es tinguin

Una captura d'isards en el marc d'una campanya de gestió de la fauna

aquestes dades es compararan amb les xifres dels últims censos per determinar si hi ha una disminució de la població d'isards. El fet, però, que es tracti del mateix pestivirus que es va detectar l'any 2005 fa preveure als tècnics que el departament de Medi Ambient haurà de tornar a aplicar les mesures de protecció sobre la fauna de la dècada passada. Entre aquestes mesures hi ha haver la restricció total de la caça a les zones afectades. Ignasi Marco ha apuntat que la naturalesa del pestivirus de l'any 2005 ja incloïa la possibilitat que rebrotés.

Durant el segon semestre de

l'any passat el parc natural del Cadí, el departament de Medi Natural i les administracions del territori van decidir reobrir a nivell general la caça de l'isard a la Reserva Nacional del Cadí. La reobertura de la caça més enllà de les societats locals arribava sis anys després de la detecció del pestivirus que en va afectar la població. De fet, la Generalitat va prendre aquesta determinació en donar per recuperada la població d'isards amb la presència d'uns 1.700 exemplars a la reserva del Cadí. Ara molt probablement haurà de fer marxa enrere i tornar a activar els protocols de protecció de la fauna.

La població tenia un creixement del 15% anual

► Dels 945 exemplars que van quedar a l'entorn del Cadí per la malaltia, es va passar a 1.753 el 2010

M.S. | BELLVER DE CERDANYA

■ Entre els anys 2005 i 2011 la Generalitat va aplicar a les reserves de caça del Cadí i de l'Alt Urgell-Cerdanya, al vessant nord de la vall, protocols de protecció de fauna

que van implicar l'acció d'agents forestals i veterinaris. El protocol també va incloure un acord amb Andorra perquè suspengués la setmana de l'isard, una activitat molt arrelada al principat en la qual colles d'amics s'instal·len a les muntanyes per, entre altres activitats lúdiques, caçar isards. Gràcies a aquesta actuació, la població d'isards a l'entorn del Cadí va passar dels 945 exemplars en el punt més baix de l'epidèmia als 1.753

que va mostrar el cens de l'any 2010. A partir d'aquest any el cens havia agafat un ritme de creixement del 15%. Així, a la reserva de l'Alt Pallars es van comptabilitzar 1.854 exemplars; a la del Cadí, 1.753; a la de la Cerdanya-Alt Urgell, 330; i a la de Freser-Setcases, 2.680 exemplars. En aquesta última, però, no es va detectar la malaltia. Davant la recuperació, les administracions van aprovar l'any passat la concessió de permisos de

caça per a caçadors de fora de les comarques del Cadí. En concret, va aprovar la caça de deu exemplars, dels quals dos van ser del Berguedà, cinc de la Cerdanya, dos de l'Alt Urgell i un del Solsonès. El preu de sortida dels permisos va ser de 1.500 euros cada exemplar. La subhasta, però, no va despertar gaire expectació perquè el pestivirus va deixar les reserves sense animals grans atractius per als caçadors.

SE6ME

5/06/2013

LABORAL OCUPACIÓ

Lleida és la segona província de l'Estat on més s'ha reduït l'atur

Al maig va descendir en 1.987 persones, a un ritme de 64 lleidatans al dia || A Espanya, l'atur registra aquest mes un descens històric, de 98.265 persones

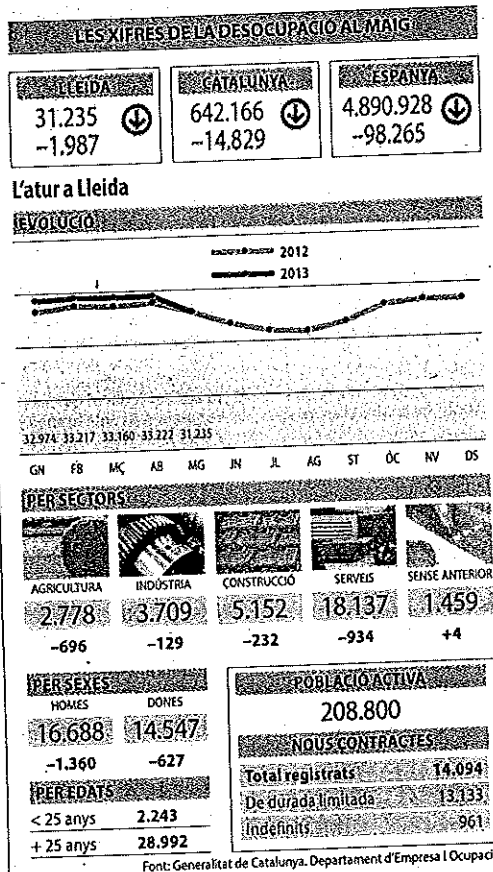
J. MARTÍNEZ/X. SANTESMÀSSES

LLEIDA | Lleida va ser la segona província de l'Estat, després de les Balears, on més va descendir l'atur al maig davant de l'ascens de l'abril, segons les dades donades a conèixer ahir pel Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC). En concret, l'atur va baixar a les comarques de Lleida en 1.987 persones (-5,98 per cent), fins a tancar el mes amb 31.235 persones inscrites al SOC que buscaven feina sense trobar-ne. Dit d'una altra manera, al maig hi va haver 64 aturats menys cada dia.

En comparació amb el maig del 2012, a Lleida va augmentar el nombre d'aturats registrats en 46 persones, xifra que significa un 0,14% més.

El descens de l'atur va afectar, sobretot, el sector serveis, on va baixar en 934 persones, seguit de l'agricultura (-696), gràcies a l'inici de les campanyes de la fruita i els cereals; de la construcció (-232), per la reactivació d'obres; i de la indústria (-129). Per contra, va créixer en quatre persones en l'apartat corresponent a les persones sense ocupació anterior, com mostra el gràfic adjunt. Entre els homes, l'atur va disminuir a Lleida en 1.360 persones, de manera que va deixar el total d'homes sense feina en 16.688, i entre les dones, en 627, fins a les 14.547.

L'atur a Catalunya va baixar en 14.829 persones al maig, xifra que suposa un 2,26% menys que el mes anterior. S'encade-

nen així tres mesos consecutius de descensos i el total d'aturats registrats a les oficines del SOC se situa en 642.166.

Al conjunt de l'Estat, el nombre d'aturats registrats a les oficines dels serveis públics d'ocupació (antic Inem) va baixar en 98.265 al maig, un 1,97% respecte a l'abril, i va registrar la millor dada d'un mes de maig de tota la sèrie històrica, iniciada el 1996, segons el ministeri d'Ocupació. Des del maig del 2012, l'atur s'ha incrementat en 176.806 persones.

LA POLÈMICA

Crítiques al fet que els aturats que fan cursos de formació 'desapareixen' de l'estadística

La ministra d'Ocupació, Fátima Báñez, va destacar que les dades de l'atur del maig demostren que "hi ha motius per a l'esperança", tot i que va reconèixer que el Govern central "no es conforma".

No obstant, els sindicats van advertir que es tracta d'un descens conjuntural, per les campanyes agrícoles i l'inici de la campanya turística, i van alertar que el gruix dels contractes són temporals.

Pel que fa a l'afiliació a la Seguretat Social, Lleida va guanyar 4.594 cotitzadors i va arribar als 165.498.

LA CARA I LA CREU

«Aquesta feina és com un regal»

Nicollé Rodríguez

DEPENDENTA

Nicollé Rodríguez Abarca és una jove de Montgai que, després d'estar a l'atur durant gairebé tres anys, fa un mes que ha començat a treballar en una nova pastisseria que s'ha obert a Balaguer. La Nicollé assegura que "encara que sigui a mitja jornada, aquesta feina és com un regal caigut del cel".

Aquesta jove va estudiar un cicle formatiu de grau mitjà d'auxiliar d'infermeria i un altre d'administració. Des dels 16 anys, sempre havia anat d'un lloc a un altre per poder tre-

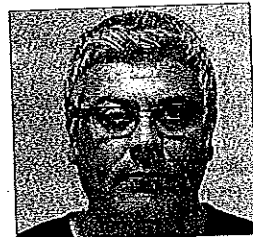
ballar: residències, centres de dia, bars, restaurants... Però fa gairebé tres anys es va quedar a l'atur i no trobava feina. "He enviat milers i milers de currículums i no m'han trucat mai d'enlloc", explica Nicollé Rodríguez.

«Arribes a sentir-te inútil»

F. Javier Martínez

OPERADOR DE PLANTA QUÍMICA

El Francisco Javier és un veí de Balaguer de 45 anys que està a l'atur des del 2011. Ha esgotat la prestació i explica que la seua situació personal és molt dura, amb una filla a Lleida discapacitada i una altra a qui ha de passar una pensió a Múrcia. Treballa des dels 14 anys i és operari de planta química, amb cursos en prevenció de riscos laborals, pintura, auxiliar d'infermeria geriàtrica, carretiller, té carnet de camions... i continua sense feina. "Mai havia estat a l'atur més d'un o dos mesos. La

situació és molt dura i arribes a sentir-te inútil. En l'última entrevista de feina, vaig arribar a ser el candidat ideal juntament amb un altre noi, que va aconseguir la feina explicant els seus problemes personals. Jo no ho vaig fer, i en tinc molts."